

Maak Leierskap saak? 2 Augustus 2017

Edu-Lead

Education Leadership

AKADEMIESE BESPREKING: ELAD

Ons glo almal dat skoolhoofde 'n verskil kan maak in die prestasie van skole. Navorsing dui daarop dat hierdie invloed die meeste van die tyd indirek is en waarskynlik meer belangrik is in onderpresteerende of bewegende skole. Skoolhoofde het baie mag wat hulle kan gebruik om die doelwitte van die skool te bereik; van hulle persoonlike mag tot die amptelike mag as aangestelde skoolhoof.

Skole funksioneer in 'n prestasiegedrewe, meetbare omgewing waarvan eksamen- en toetsuitslae die belangrikste of enigste kriteria is om 'n suksesvolle of effektiwiteit van 'n skool te bepaal. Skoolhoofde is dus aanspreeklik en waarskynlik onder druk om hierdie meetbare kriteria te bereik, maar dit is duidelik dat baie skoolhoofde nie suksesvol of minder suksesvol is om die vereiste kriteria te bekom nie. In hierdie konteks is dit belangrik om die invloed en die verhouding tussen die skoolhoof en die konteks waarin die skoolhoof presteer, te verstaan. Die uitdaging is dus om 'n balans te verkry deur gebruik te maak van die beskikbare bevoegdhede om die verwagte doelwitte te bereik in die konteks waar jy presteer. Ons sal aandag skenk waarom die skoolhoofde meer suksesvol en effektief is as ander om hoëgehalte-onderwys te behaal.

Skoolleier en spesifiek skoolhoofde speel 'n belangrike rol in die akademiese prestasie van skole. Skool het 'n belangrike indirekte invloed op hierdie prestasie tweede na die onderwysers wat direk in die onderrig en leer in die klaskamer is. Ons het ongeveer 25 000 skole in Suid-Afrika en afhangende van watter akademici of departement van onderwys u gebruik as u verwysingspunt tussen 60 of 70% van hierdie skole onderpresteerend is of kontinuum van disfunksionaliteit. Dit is nie 'n aanklag dat dit die werklike situasie van skole is nie. Ons kan argumenteer dat die erfenis van die apartheid-onderwysstelsel tot die huidige probleme met befondsing 'n rol speel in die gehalte van die onderwys, maar die belangrike faktor is dat ons leiers nodig het om die skole na die volgende vlak van prestasie te neem.

Ons sal kortliks reflekteer oor wat gehalte onderwys is en indien die huidige klem op die matrikulasie slaagsyfer werklik 'n effektiewe en geldige kriterium is om die effektiwiteit van die prestasie van 'n skool te bepaal. My argument is dat die huidige kriteria vir die slaag op verskillende grade so laag is dat dit nie kwalitatiewe onderwys kan wees nie. Byvoorbeeld op die matrikulasievlak kan 'n leerder die graad slaag met drie vakke op 'n vlak van 30 of 40% en dan weet ons ook dat hierdie punte baie keer aangepas word, wat beteken dat baie leerders nie eens die 30% behaal het nie . Dit stel regtig vrae oor wat ons aanvaar as gehalte-onderwys.

My argument vir hierdie referaat is dat indien leierskap werklik 'n invloed op die prestasie van akademiese prestasie in die skole het, hoekom kry ons nie meer skole wat beter presteer nie? Is leierskap regtig noodsaaklik en beïnvloed dit akademiese prestasie of is dit net iets wat ons gebruik om ons eie agting te bevorder en vir ons as akademici om werk te kry?

Dit is baie moeilik en byna onmoontlik om 'n direkte wetenskaplike korrelasie tussen die invloed van leierskap en die skool se prestasie te kry, aangesien daar te veel faktore is wat die werklike prestasie in 'n eksamen of toets kan beïnvloed. Ons uitgangspunt sal dus wees dat skoolhoofde, maar ook al die ander leiers in die skool, 'n invloed op die prestasie van die leerders het. Toe ek na leiers verwys het, het ek verwys na alle amptelik aangestelde personeellede in promosieposte, maar ook 'n amptelike leier op verskillende vlakke en in verskillende areas van die skool, byvoorbeeld vak-leiers en leiers in sport- of kultuuraktiwiteite.

Tot dusver het ek net verwys na die feit dat leiers 'n invloed op die prestasie by die skole het, maar nie aangedui het of dit 'n positiewe of negatiewe invloed het nie. Die aanname sal wees dat dit 'n positiewe invloed is, maar ons is goed bewus daarvan dat daar ook ondoeltreffende of selfs giftige leierskap genoem kan word. Dit beteken dat die skoolhoofde spesifiek 'n negatiewe invloed op die akademiese prestasie van die skole het as 'n positiewe invloed.